

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol-Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimars 17 de Mars de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4523

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . " 4—
Extranger y Ultramar. . . . . " 8—
Anuncis, a preus convencionals

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.
En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la méva clínica la Sra. D. N. N. afectá de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca-la de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las regias: —Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria de debilitat y de manca de forsas, causat d' usar sens cap resultat cuantas emul-sions y reconstituyens se preconcitizan pera aquestos cassos, vaig ensajar los hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.
Exigeixis lo llegendim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT

Tónico-febrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE G. EN P.
BARCELONA
Única casa productora para la exportación a América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de men-jar com aperitiu; després com digestiu.
Demanda en tots los cafés, ultramarins, cas-tinos, confiterias, etc.
Los pedidos, així per Espanya com pera Amé-rica, deuen dirigir-se á The Cosmo S. en C. y de G. en P.—BARCELONA.
Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Montferrós número 30

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.-REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CU!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE
TOST GERMANS
Se venen també lapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdagner, y de totas las obras que edita «L' Avenc» de Barcelona.—Blocs cata-lans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ - Dentista
Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, reseccions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.
Plaça del Castell 1, len. REUS

LOS REPUBLICANOS Y LAS ELECCIONS

CARTA DESCLOSA

Per tractarse d' un escrit cuals interessats directament son prou coneguts en aquesta ciutat, y estar tot ell escrit ab lo que en tota propietat se pot dir "plena conciencia", repro-duhim de La Veu lo següent article:
"Senyor don Ricart Guasch, president del Comitè provincial de fusió republicana, de Tarragona.
Sempre benvolgut y respectable amic meu: Quina impressió m' ha produhit, me pre-gunta vosté, lo triomf de la candidatura re-publicana barcelonina, en las eleccions que acaban de ferse?
Com sé que vosté no ha d' incórrer en la vulgaritat d' adjectivar-me de medioeval y traï-dor als principis republicans que sempre he professat, porque acudéixo a La Veu de Cata-lunya, vaig á permétreu contestar la seva pregunta, per médi d' aqueix gran periódich de la nostra terra, fentho ab aquella sinceri-tat que ja sab vosté, és en mí, hábit y neces-sitat de naturalesa.
La nova del triomf dels republicanisme barceloní de moment me deixá fortament aclaparat, més tart, me produí una impressió de fonda tristesa.
D' aclaparament, porque considerant lo catalanisme com un moviment dels més sans y vigorosos que en la nostra terra s' han regi-strat desde la revolució setembrina, positiva-ment més beneficiós que aquesta para la vida de Catalunya, no m' podia explicar aquesta actitud suicida del republicanisme conscient y de tota fe que ha existit á Bar-celona, combatint al catalanisme ab un sana y coratge, que no he sabut veure empleat al-tras vegadas, en lluita contra 'ls eterns ene-

LO DOCTOR J. OLLER Y RABASSA

ex-alumne dels professors Baguinski y Jacobson de Berlin, Liernó-yez, Gougenheim y Viollet de Paris, ofereix al públich son
Consultori especial pera l' tractament de las enfermetats de la Gola, Nas y Orelles
montat ab arreglo als últims adelantos moderns en lo carrer de
Trafalgar, 44, pral.—Barcelona

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIÀ
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, Rey.
REUS

SERVEY DE FERROCARRILS
NOU HORARI
LÍNEA DELS DIRECTES
De Reus a Barcelona
 Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 " Exprés 7'05 " " 9'14 "
 " Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 " Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 " Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 " Mixto 7'14 " 10'19 nit.
De Barcelona a Reus
 Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 8'06 trde
 " Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 " Correu 9'47 " " 1'05 trde
 " Omb. 12'35 " " 5'32 "
 " Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
 " Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa
 Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.
 " Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 " Exprés 9'44 nit " 3'01 "
 " Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
 " " 5'32 matí " 8'51 matí
 Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.
De Saragossa a Reus
 Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 " Correu 7'— " " 2'06 trde
 " Mixto 10'05 nit. " 8'11 matí
 " Merc. 0'38 matí " 11'27 "
 " " 6'59 trde " 10'15 nit.
 Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.
LÍNEA DEL NORT
De Reus a Lleyda
 Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 " Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 " Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.
De Lleyda a Reus
 Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 " Merc. " " 1'39 "
 Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.
De Reus a Tarragona
 Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " 9'44 " " 10'18 "
 " Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 " Correu 7'17 " " 7'48 "
De Tarragona a Reus
 Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 " Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.
 " Mixto 5'08 " " 5'46 "
 " " 8'— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH
DE REUS A SALOU
 Servey de trens que regerix desde el dia 29 Setembre de 1902.
Surtidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde a las 2'47.—4'15.—
Surtidas de Salou: al matí 6'15.—4'00.—11'04.—A la tarde a las 5'32 y 7'40.—
FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA
 —DE—
D. ANTON BARDOY
 HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO, 1
 CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA
 Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.
 Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—llum eléctrica
 Se atmetpa ssa tje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nàpols, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.
 Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.—Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS
 ó injecció antivenérea y roob antisifilitich
COSTANZI

Mils y mils de celebritats médcas, després d'una llarga experiencia, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux bianch de las donas, arepilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments neotras (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.
 També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilitica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis* y *herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435; Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pagó després de curats.
 Pren de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.
 De venta en totas las bonas farmacias.
 A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.
 Consultas médcas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella
 SERVEYS DEL MES DE MARS DE 1903
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
 Sortirà de Barcelona lo 21 de Mars directament pera Montivideo y Buenos Ayres, lo magnífich y rápit vapor francés
PROVENCE
 Consignataris a Barcelona: Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

PERA VIURER BE
 estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi.—No s'coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas deuen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas deuen pendrel pera posarse bonas.
 Deu mil certificats de metjes y malalts atestiguan d'una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible que es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo que es sempre l'Elixir Verdi es un tónich anaféptich: es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres païssos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son contínuu us, y a aixó tal vegada es degut que aquellas rasses siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigorosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d'aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L'Elixir Verdi se troba de venta en totas las farmacias a dos pessetas frasco.

LAGRESHAM
 COMPANYIA INGLESA
 de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias
 FUNDADA L'ANY 1848
Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas
 La Gresham té constituït lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.
 Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
 Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
 A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA
 DE JOSEPH MARTORELL
MONTEROLS 40—REUS
 Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras bera camisas, paraigüas, sombrillas, bastons, petacas, cigarreras, carteras, targeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbata. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y panys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR
 DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS
 Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectòrichs y escultòrichs pera iglesias, etc.
 —Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.
PREUS REDUITS